

LØDINGEN KOMMUNE
Postboks 83
8551 LØDINGEN

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 12/00910-62

20.10.2021

Ark.: 326.12

Vedtak i navnesak 2021/478 – Gårdsnavn og naturnavn i Lødingen kommune

Kartverket har fastsatt skrivemåten åtte nordsamiske stedsnavn i Lødingen kommune fordelt på ett gårdsnavn, seks naturnavn og ei havn, se tabellen under. Løpenr. 14 i navnesaksskjemaet, navnet Roghámna som grendenavn, kan ikke vedtas da beliggenheten til dette stedet ikke lenger er kjent av lokalbefolkningen.

Løpenr. i navnesaksskjemaet	Oppslagsnummer	Vedtatt	Navn på	Norsk navn/merknader
1	1076423/2	Lodegak	Gard 28	Lødingen
3	777271/2	Lodegiid hámmán	Havn	Lødingen hamn
8	1082619/1	Snáisávággi	Dal	
9	260831/2	Guollesuolu	Halvøy i sjø	Fiskøya
10	563867/2	Bráššavággi	Dal	
11	380831/3	Bráššajávri	Vann	Bresjevatnet
12	204617/2	Bráššá	Landskapsområde	Bresja
13	157232/1	Roghámna	Halvøy i sjø	Offersøya

Vedtakene er gjort med hjemmel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn. Navnene kan søkes opp i www.norgeskart.no for å finne plassering og mer informasjon, se også det vedlagte navnesaksskjemaet.

Bakgrunn

Navnesaken ble tatt opp av Sametinget i brev av 14.2.2019 for å få fastsatt en offentlig skrivemåte av stedsnavnet Lødingen. De benyttet samtidig anledningen til å reise navnesak for andre navn i området som ikke hadde fått fastsatt en skrivemåte til offentlig bruk. Flere av

stedsnavnene er dokumentert av J. Qvigstad (1938): " De lappiske stedsnavn i Finnmarke og Nordland fylker".

Rettslig grunnlag

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes for offentlig bruk, er hovedregelen å ta utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper for nordsamisk, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn.

Høringsvar og tilråding

Sametinget sende saken til uttalelse og kunngjøring i Lødingen kommune i brev datert 14.2.2019, i tråd med § 8 i loven. Det kom høringsuttalelser fra Várdobáiki samisk senter stedsnavnutvalg og Lødingen kommune. I brev av 29.7.2021 har kommunen sendt de lokale uttalelsene til Sametinget. Flertallet av medlemmene i Várdobáiki samisk senter sitt stedsnavnutvalg er av den oppfatning at Lødingen på samisk skal skrives Lodegak, altså i flertallsform og bøyes iht. til de formene som navnet har i andre kasus, f.eks. Lodegiidda i illativ. En eldre lokalboende informant opplyser også at uttalen er Lodegak.

Sametinget tilrår skrivemåtene av stedsnavnene i brev datert 23.8.2021.

Kartverkets vurdering

Kartverket vedtar skrivemåtene i henhold til § 4 første ledd i stedsnavnloven og rettskrivingen følger gjeldende rettskrivingsprinsipp i nordsamisk, lovforskriften § 4. Denne paragrafen vektlegger også lokal uttale. Det har vi tatt hensyn til i vedtakene. Lødingen tilhører det sørligste tornesamiske området, som igjen er en del av det nordsamiske området. I kommentarene til forskrift til lov om stadnamn av 01.6.2007 heter det at utlydskonsonantene - b, -d, -g, -k, -m, -n, -p og -t kan følge lokal uttale i dialektene i Sør-Troms/Nordre Nordland, og de samiske stedsnavna i Lødingen følger systemet i disse dialektene. Normeringa av løpenr. 1 , Lodegak, og løpenr. 17, Erstták, er eksempler på slik normering, etter vanlig nordsamisk skrivemåte ville endekonsonanten vært -t.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Kunngjøring og videre arbeid

Kommunen skal sørge for at vedtaka gjøres kjent for de partene som har klagerett etter § 10 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet. Etter lov om stadnamn § 7 skal kommunen velge og vedta navn på bl.a. tettsteder, grender, bygder, og kommunale anlegg. **I denne saka skal kommunen fastsette skrivemåten til ett tettstednavn, se løpenummer 2, Lodegak, Lødingen på norsk, ett grendenavn, se løpenummer 8, Snáisa, Sneisa på**

norsk. I tillegg er det fire navn på bygdelag som kommunen skal fastsette skrivemåten til, se løpenummer 15, Voagak, Vestbygda på norsk, løpenr. 16, Ihtterstaddi, Ytterstad på norsk, løpenr. 17 Erstták, Erikstad på norsk og Gánas, Kanstad på norsk. Alle er merket K i navnesaksskjemaet. Hvis kommunene ønsker samisk navn på kommunen, må det sendes søknad til Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å få bruke et samiskspråklig kommunenavn.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Når det samme navnet er brukt om ulike navneobjekter på samme sted, skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i de andre funksjonene. I primærfunksjonen til et navn skal være retningsgivende for sekundære navnefunksjoner. I denne sammenhengen vil Kartverkets vedtak om skrivemåte av gårdsnavna ha konsekvenser for kommunenes vedtak om skrivemåten til bygdnavn som primært er gårdsnavn.

Klage

Vedtak om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Finn Ørnes
fylkeskartsjef

Anne Kristine Utsi
Rådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Vegen til stadnamnet - eit kurs i stadnamnarbeid og stadnamnlova](#)

Kopi Jarl S. Molnes, Kystverket Midt-Norge
Jarl S. Molnes, Kystverket Midt-Norge
SAMEDIGGI / SAMETINGET
VARDOBAIKI AS

Kopi Jarl S. Molnes, Kystverket Midt-Norge
Jarl S. Molnes, Kystverket Midt-Norge
SAMEDIGGI / SAMETINGET
VARDOBAIKI AS